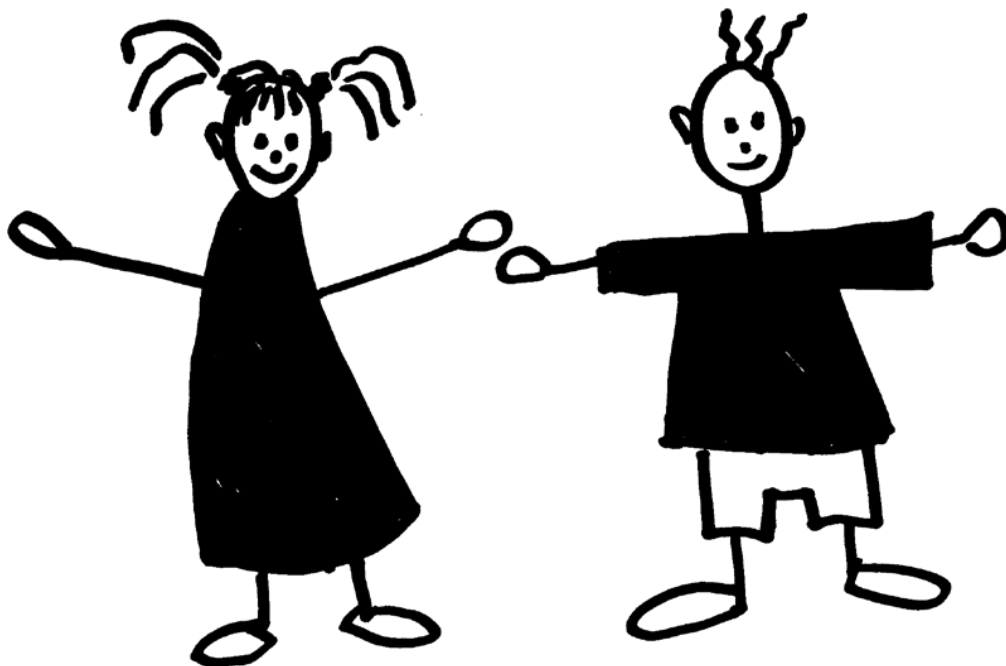

Information om samhällets stöd till barn med funktionsnedsättning och deras familjer

Inledning

Vår erfarenhet är att många föräldrar till barn med funktionsnedsättning tycker det är svårt att få information om samhällets stöd i rätt tid. Vi har därför samlat viktig sådan information i denna broschyr för att du ska kunna få en översikt av det stöd som finns och var du kan ansöka om stödet.

Informationen om samhällsstödet presenteras utifrån vilken huvudman som ansvarar för stödet. Vissa funktionsnedsättningar medför att en rad stödinsatser kan bli aktuella, för andra barn kanske endast en del av informationen är användbar.

Informationen kan inte ses som absolut heltäckande och har du frågor går det bra att vända sig direkt till den verksamhet till vilken det hänvisas i texten eller till oss kuratorer på Habiliteringen.

Januari 2020

Habilitering barn och ungdom VästraGötalandsregionen

Inledning

FÖRSÄKRINGSKASSAN	4
Omvårdnadsbidrag	4
Merkostnadsersättning	4
Tillfälligföräldrapenning	5
Kontakt dagar	5
Assistansersättning.....	5
Bilstöd.....	5
KOMMUNEN.....	6
Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).....	6
Socialtjänsten	6
Bostadsanpassningsbidrag	7
Färdtjänst.....	7
Förskola	7
Skola	7
Skolskjuts	7
Parkeringstillstånd	7
Befrielse från skatteplikt för trängselskatt.....	8
VÄSTRAGÖTALANDSREGIONEN.....	8
Sjukresor.....	8
SJUK- OCH OLYCKSFALLSFÖRSÄKRINGAR.....	8
ÖVERKLAGANDE	8
INTRESSEFÖRENINGAR.....	9

FÖRSÄKRINGSKASSAN

Omvårdnadsbidrag

Du kan få omvårdnadsbidrag om du har ett eller flera barn som på grund av en funktionsnedsättning eller sjukdom behöver mer omvårdnad och tillsyn än barn i samma ålder utan funktionsnedsättning eller sjukdom. Du som förälder kan få omvårdnadsbidrag för det utökade behovet av omvårdnad och tillsyn som ditt barn har. Bidraget kan beviljas från att barnet är nyfött till och med juni det år barnet fyller 19 år. Du kan ansöka ensam eller tillsammans med den andra föräldern (gemensam ansökan). Omvårdnad kan vara direkta vårdinsatser som du gör för ditt barn, men också annan hjälp som till exempel särskild träning, praktiskhjälp i vardagen såsom på- och avklädning, hygien och hjälp vid måltider eller att upprätthålla rutiner och struktur. Tillsyn är den närvaro av en vuxen som barnet behöver exempelvis för att inte rymma eller hitta på farliga saker.

Omvårdnadsbidraget är en skattepliktig inkomst och är pensionsgrundande. Det beräknas i förhållande till prisbasbeloppet (basbeloppet år 2020 är 47 300 kr).

Bidraget kan beviljas på fyra nivåer: helt, tre fjärdedels, halvt eller en fjärdedels. Nivån på omvårdnadsbidraget beror på hur mycket omvårdnad och tillsyn barnet behöver. Om bidraget avser flera barn kan mer än ett helt omvårdnadsbidrag utgå.

Ansökan görs hos Försäkringskassan och läkarutlåtande krävs. Ansökningsblankett finns på www.forsakringskassan.se

Följande belopp gäller för 2020:

1/4	2 464 kr/månad
1/2	4 927 kr/månad
3/4	7 391 kr/månad
1/1	9 854 kr/månad

Merkostnadsersättning

Du kan få merkostnadsersättning om du har merkostnader på grund av ditt barns funktionsnedsättning eller sjukdom. Du som förälder kan få merkostnadsersättning för de skäligen kostnader du har på grund av ditt eller dina barns funktionsnedsättning eller sjukdom. Bidraget kan beviljas från att barnet är nyfött till och med juni det år barnet fyller 18 år (21 år för underhållsskyldiga föräldrar). Du kan ansöka ensam eller tillsammans med den andra föräldern (gemensam ansökan). Merkostnader kan t.ex. vara hälsa, vård och kost, slitage och rengöring eller resor av olika slag.

Merkostnadsersättningen kan beviljas med olika nivåer av prisbasbeloppet (30, 40, 50, 60 eller 70 procent) beroende på hur höga merkostnaderna är. För att få merkostnadsersättning ska du år 2020 ha merkostnader på minst 11 825 kronor per år. Om beslutet gäller flera barn kan merkostnadsersättning beviljas med mer än 70 procent av prisbasbeloppet.

Ansökan görs hos Försäkringskassan och läkarutlåtande krävs. Ansökningsblankett finns på www.forsakringskassan.se

Följande belopp gäller för år 2020:

30 procent	– 1 183 kr/månad
40 procent	– 1 557 kr/månad
50 procent	– 1 971 kr/månad
60 procent	– 2 365 kr/månad
70 procent	– 2 759 kr/månad

Tillfällig föräldrapenning

Alla föräldrar har rätt till tillfällig föräldrapenning när de behöver avstå från sitt arbete för att vårda sjukt eller smittat barn under tolv år. För barn med en funktionsnedsättning utökas denna möjlighet upp till sexton år, läkarintyg krävs.

Föräldrar till barn med en funktionsnedsättning kan även använda tillfällig föräldrapenning för att besöka till exempel habilitering eller för att delta i kurs som anordnas av sjukvårdshuvudman.

Om vårdbidrag eller omvårdnadsbidrag utgår kan tillfällig föräldrapenning inte utbetalas för samma behov av omvårdnad och tillsyn som ett barn har.

Tillfällig föräldrapenning kan vidare utgå till båda föräldrarna samtidigt vid läkarbesök när barnet lider av en allvarlig sjukdom eller genomgår behandling. För barn som omfattas av Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan tillfällig föräldrapenning utgå upp till 21 år (i vissa fall 23 år).

Kontakt dagar

Föräldrar till barn som omfattas av LSS kan få ersättning för 10 kontakt dagar per år. Dagarna kan tas ut från barnets födelse till dess barnet fyller 16 år.

Kontakt dagarna kan användas vid föräldrautbildning, inskolning eller besök på förskola, skola eller fritidsverksamhet. Kontakt dagarna kan tas ut av båda föräldrarna samtidigt. Det finns inget krav att barnet deltar vid besöket.

Assistansersättning

Assistansersättning kan utgå till personer med en funktionsnedsättning som omfattas av LSS, om man behöver mer hjälp än 20 timmar i veckan för att klara de grundläggande behoven till exempel att tvätta sig, ta på sig kläder, kommunicera med andra, föra maten till munnen eller gå på toaletten. Om de grundläggande behoven bedöms vara mindre än 20 timmar i veckan kan man ha rätt till personlig assistans från kommunen.

Bilstöd

Bilstöd är bidrag för dig som har ett barn som har väldigt svårt att förflytta sig på grund av en funktionsnedsättning eller att åka allmänna kommunikationer tillsammans med dig. Bilstöd är till för att du ska kunna köpa eller anpassa en bil efter barnets behov.

Om du beviljas bilstöd kan du få inköpsbidrag med:

30 000 kr i grundbidrag för inköp av bil.

12 000 kr i grundbidrag för inköp av motorcykel.

3000 kr i grundbidrag för inköp av moped.

Om du tjänar mindre än 220 000 kronor om året kan du även få anskaffningsbidrag. Bidraget är från 4000 kronor upp till 40 000 kronor. I vissa situationer räknar vi även med din respektives inkomst.

Du kan få ytterligare inköpsbidrag till bil om du behöver köpa en bil som är lämplig utifrån ditt barns funktionsnedsättning. Tilläggsbidraget finns i tre olika nivåer.

Om ditt barn har behov av att bilen anpassas efter att du köpt den, kan du få Anpassningsbidrag. Det finns vissa kriterier som behöver vara uppfyllda.

För ytterligare information vänd dig direkt till Försäkringskassan.

Ansökningsblanketter finns på www.forsakringskassan.se

KOMMUNEN

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

LSS ger människor med vissa funktionsnedsättningar laglig rätt till stöd och service som de inte får genom andra lagar. För att ha rätt till stöd och service enligt denna lag måste man tillhöra den så kallade personkretsen för LSS. Lagen gäller personer med intellektuell funktionsnedsättning (utvecklingsstörning) eller autism, personer som har fått en hjärnskada i vuxen ålder, samt personer med varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen.

Insatser enligt LSS är:

1. **Rådgivning och annat personligt stöd.** Ges av personal med särskild kunskap om hur det är att leva med funktionsnedsättning. Detta stöd söks hos VästraGötalandsregionen.
2. **Biträde av personlig assistent.** Insatsen ges till personer som har en stor och varaktig funktionsnedsättning och som behöver personlig assistans med sina grundläggande behov, (till exempel kommunikation, hygien, äta, av och påklädning)
3. **Ledsagarservice** innebär ett personligt stöd för att till exempel delta i fritidsaktiviteter och motverka isolering.
4. **Biträde av kontaktperson.** En kontaktperson skall vara en medmänniska som kan underlätta för den enskilde att leva ett självständigt liv.
5. **Avlösarservice i hemmet.** För att förälder eller annan som vårdar barnet ska få avlastning.
6. **Korttidsvistelse utanför det egna hemmet.** För att barnet ska få rekreation och miljöombyte och de anhöriga få avlastning. Till exempel läger och stödfamilj.
7. **Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år.** Före och efter skoldagen samt under loven.
8. **Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar** som behöver bo utanför föräldrahemmet.

Insatserna nummer 9 och 10 riktar sig till vuxna och avser bostad med särskild service och dagligverksamhet.

I samband med beviljad insats enligt LSS har du rätt att begära att få en individuell plan hos din socialsekreterare. Individuell plan är en samordning av insatser runt barnet mellan till exempel LSS, skola och habiliteringen.

För att ansöka om insatser enligt LSS, kontaktar du växeln i stadsdelen/kommunen där ni bor.

Socialtjänsten

Om ett barn har en funktionsnedsättning som inte omfattas av LSS kan man ansöka om stöd och avlastning enligt Socialtjänstlagen (SoL).

Bostadsanpassningsbidrag

Bostadsanpassningen ska ge personer med funktionsnedsättning möjlighet till ett så självständigt liv i boendet som möjligt. Bostadsanpassning kan fås oavsett om man äger eller hyr sin bostad. Bidrag lämnas med belopp som motsvarar skäligen kostnad för åtgärderna. Intyg krävs från läkare eller arbetsterapeut. Kostnadsberäkningar och ritningar ska biläggas ansökan.

Färdtjänst

Barn/ungdomar som på grund av sin funktionsnedsättning har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med allmänna kommunikationsmedel kan få färdtjänsttillstånd utifrån individuella bedömningar. Läkarintyg krävs.

Förskola

Skollagen 8 kap 9 § säger att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Om det framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska förskolechefen se till att barnet ges sådant stöd. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

Barn med funktionsnedsättning kan få barnomsorgsplats även om föräldern inte arbetar. Kommunen har rätt att ta ut avgift för tid över 15 timmar per vecka i förskolan.

Skola

Barn med intellektuell funktionsnedsättning (utvecklingsstörning) har rätt till särskola enligt Skollagen 11 kap 2§. För barn med andra funktionsnedsättningar kan det finnas särskilda klasser/skolor.

Skolskjuts

Enligt skollagen är hemkommunen skyldig att ordna kostnadsfri skolskjuts om sådan behövs med hänsyn till resans längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Undantag är elever som väljer annan skolform än den som kommunen annars skulle placera eleven i. Resor till och från särskolan är alltid kostnadsfria.

För mer information vänd dig till kommunen eller till elevhälsan på skolan.

Parkeringstillstånd

Tillståndet är ett undantag från lokala trafikföreskrifter om parkering på allmän plats i hela Sverige och innebär att man får parkera på speciella handikapparkeringsplatser. Barn/ungdomar med funktionsnedsättning kan i vissa fall få detta tillstånd. Läkarintyg fordras.

Befrielse från skatteplikt för trängselskatt

Om du har ett parkeringstillstånd för en person med rörelsehinder kan du ansöka hos Skatteverket om att få en bil befriad från trängselskatteplikt. Om det finns särskilda skäl kan Skatteverket undanta två bilar från skatteplikt. Ett beslut om befrielse från trängselskatt gäller till och med parkeringstillståndets sista giltighetsdag.

Ansökningsblankett finns på www.skatteverket.se Innehav av parkeringstillstånd ska styrkas.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Sjukresor

Man kan få ersättning för kostnader för resor i samband med besök inom sjukvården: sjukhus, vårdcentral, habilitering etc. Barn och ungdomar till och med 19 år betalar ingen egenavgift vid sjukresa. Begär alltid besökskvitto av vårdgivaren och spara det som underlag för kontant ersättning. För utbetalning ska blanketten ”Ansökan om ersättning för sjukresa” samt besökskvitto skickas till Sjukresor. Om föräldern/föräldrarna får vårdbidrag/omvårdnadsbidrag kan merkostnader för resor till och från vårdinrättningar vara inberäknat. Mer info samt blankett för ansökan om ersättning finns på: www.1177/sjukresor

SJUK- OCH OLYCKSFALLSFÖRSÄKRINGAR

Det kan vara svårt att försäkra barn med medfödda funktionsnedsättningar. Många försäkringsbolag erbjuder endast olycksfallsförsäkring. Det finns dock anledning att höra med flera bolag innan man tecknar en försäkring, bedömningarna kan variera. Om barnet får en diagnos senare, och redan har en sjukförsäkring, finns i vissa fall möjlighet till ersättning, kontakta alltid försäkringsbolaget.

Du kan vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå, www.konsumenternas.se

ÖVERKLAGANDE

Beslut angående vårdbidrag, omvårdnadsbidrag, merkostnadsersättning, bilstöd och assistansersättning kan omprövas. Om du anser att beslutet är felaktigt kan försäkringskassan pröva ärendet igen. Skriv i så fall till försäkringskassan och begär omprövning. Information om hur du gör finns i beslutsbrevet. Om försäkringskassan vid omprövningen kommer fram till att inte ändra beslutet, kan du överklaga till Förvaltningsrätten. Information om hur man överklagar finns med i omprövningsbeslutet.

Beslut enligt LSS och SoL kan överklagas. Du vänder dig till den beslutande myndigheten inom tre veckor. Om beslutet inte ändras överlämnas ärendet till Förvaltningsrätten.

Vissa beslut enligt Skollagen kan överklagas. Du måste överklaga ett beslut till beslutsmyndigheten inom tre veckor. Om beslutet inte ändras överlämnas ärendet till Skolväsendets överklagarnämnd

Beslutande myndighet har skyldighet att informera dig om hur du ska gå till väga vid ett överklagande.

Beslut enligt Hälso- och sjukvårdslagen kan inte överklagas. Om Du inte är nöjd med den vård och behandling du fått, kan du vända dig till aktuell verksamhetschef. Du kan också vända dig till Patientnämnden eller till Socialstyrelsen som är fristående från vården och är opartiska instanser. Patientnämndens kansli i Göteborg kan du nå via telefon 010-441 20 00 eller e- post: patientnamnden@vgregion.se

Socialstyrelsen nås via www.socialstyrelsen.se/omduintearnojdmedvarden

INTRESSEFÖRENINGAR

RBU Rörelsehindrade Barn och ungdomar

www.rbu.se

FUB Föreningen för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna

www.fub.se

Autism och aspergerförbundet/ Föreningen Autism

www.autism.se

Riksförbundet Attention

www.attention.se

Svenska Down föreningen

www.svenskadowndforeningen.se

Hjärnkraft

www.hjarnkraft.nu/